

LUCY M. MONTGOMERY

Povestitoarea

Traducere din limba franceză:

Brândușa Vrânceanu

TIMIȘOARA
2020

Cuprins

1. Căminul strămoșesc	5
2. Regina de cupă	16
3. Legendele bătrânnii livezi	27
4. Voalul de mireasă al prințesei celei mândre	41
5. Peter merge la biserică	51
6. Taina <i>Bornei de Aur</i>	64
7. Cum și-a făcut Betty Sherman rost de un soț	76
8. O tragedie copilărească	89
9. Iarba fermecată	103
10. O fiică a Evei	111
11. Povestitoarea face penitență	124
12. Cufărul albastru al lui Rachel Ward	135
13. Un înțeles nou, la un proverb vechi	144
14. Fructul oprit	151
15. Un frate neascultător	162
16. Clopotul fantomă	173

17. Proba budincii	186
18. Cum a fost descoperit sărutul	193
19. O proorocie înspăimântătoare	203
20. Duminica Judecății din Urmă	225
21. Visătorii de visuri	235
22. Caietele de visuri	244
23. De unde vin visurile	254
24. Vrăjirea lui Pat	266
25. O înfrângere dureroasă	283
26. Impresionantul Peter	295
27. Proba merelor acre	307
28. Legenda podului din Curcubeu	322
29. O umbră amenințătoare	332
30. O scrisoare colectivă	345
31. Între umbră și lumină	360
32. Deschidem cufărul albastru	368

În urmă cu un an, într-o zi de iarnă, într-o vîntură puternică, într-o casă din suburbia din Toronto, într-o cameră închisă, într-o atmosferă de secret, într-o luceafără, într-o încercare să se întâlnească, să se întâlnească într-o întâlnire care să nu fie doar întâlnirea a două persoane, ci și întâlnirea a două lumi, a două culturi, a două tehnologii, a două viațe și a două destinații. Într-o camere închisă, într-o casă din suburbia din Toronto, într-o cameră închisă, într-o luceafără, într-o încercare să se întâlnească, să se întâlnească într-o întâlnire care să nu fie doar întâlnirea a două persoane, ci și întâlnirea a două lumi, a două culturi, a două tehnologii, a două viațe și a două destinații.

Joana Giurgiu

În urmă cu un an, într-o zi de iarnă, într-o vîntură puternică, într-o casă din suburbia din Toronto, într-o cameră închisă, într-o atmosferă de secret, într-o luceafără, într-o încercare să se întâlnească, să se întâlnească într-o întâlnire care să nu fie doar întâlnirea a două persoane, ci și întâlnirea a două lumi, a două culturi, a două tehnologii, a două viațe și a două destinații. Într-o camere închisă, într-o luceafără, într-o încercare să se întâlnească, să se întâlnească într-o întâlnire care să nu fie doar întâlnirea a două persoane, ci și întâlnirea a două lumi, a două culturi, a două tehnologii, a două viațe și a două destinații.

1

Căminul strămoșesc

„Îmi plac drumurile, pentru că niciodată nu știi ce găsești, la capătul lor.“ Povestitoarea a spus, cândva, vorbele astea. Dar, în dimineață în care Felix și cu mine am plecat din Toronto, spre Insula Prințului Eduard, nu știam că ea zise cuvintele cu pricina și, ca să fim sinceri până la capăt, abia dacă auziseră că există o fată numită aşa. Nu o cunoșteam sub acest nume. Știam doar că o verișoară, Sara Stanley, a cărei mamă, mătușa Felicity, murise, locuia pe Insulă, la unchiul Roger și mătușa Olivia King, într-o fermă învecinată cu bătrânul domeniu al familiei King, din Carlisle. Bănuiam că o vom cunoaște, odată ajunși acolo, și, din scrisorile pe care Tanti Olivia île scrisește lui Tata, rămăseseră cu impresia că era tare amuzantă. Impresiile cu părere la ea se limitau la asta. Felicity, Cecily și Dan, care trăiau pe domeniu și la care

Cu toate acestea, însuși înțelesul adânc al vorberelor mai sus menționate ne făcea inimile să vibreze, în dimineața aceea, pe când trenul se îndepărta de Toronto. Aveam dinainte o călătorie lungă și, chiar dacă intuiam ce ne așteaptă la capătul drumului, atracția necunoscutului era de ajuns ca să dea un farmec minunat presupunerilor noastre.

Perspectiva de a vedea casa în care se născuse Tata și de a trăi pe locurile în care își petrecuse copilăria ne încântă. Atâtă ne vorbise despre ele și ne descriese cu atâtea amănunte priveliștile, încât reușise să ne molipsească și pe noi de dragostea adâncă pe care o purta acelor locuri, o dragoste care nu pălise nici un pic, de-a lungul tuturor anilor de exil. Ni se părea că, într-un anume fel, locul acela, leagănul familiei noastre, ne aparținea, chiar dacă nu-l văzuserăm niciodată. Așteptaserăm mereu, cu nerăbdare, ziua în care Tata, aşa cum ne promisese, avea să ne ducă *acasă*, la vechea clădire în spatele căreia se îngheșuiau brazi; abia așteptam să vedem, în fața ei, faimoasa livadă a familiei King, să ne plimbăm pe *Cărarea Unchiului Stephen*, să bem apă din fântâna adâncă, cu acoperiș chinezesc, sau să ne cățărăm pe stâncă numită *Amvonul**, și să ronțăim mere din merii plantați în ziua în care ne născuserăm noi.

*Amvon – mic balcon, în biserică, de unde se citește Evanghelia și se predică (n. tr.).

Momentul sosise mult mai repede decât îndrăzniserăm noi să sperăm; dar Tata n-a putut să vină cu noi. În primăvara aceea, firma pentru care lucra i-a cerut să meargă la Rio de Janeiro, ca să înființeze o nouă sucursală. Nefiind deloc bogat, Tata nu putea rata ocazia asta, căci ea însemna o avansare și o mărire de salariu; dar însemna, de asemenea, o despărțire temporară de familie. Eram orfani de mamă; murise, când noi eram foarte mici, și nu ne-o aminteam nici un pic. Tata nu ne putea duce și pe noi la Rio de Janeiro. Așa că, în cele din urmă, Tata s-a hotărât să ne trimită la Unchiul Alec și la Tanti Janet, în satul lui natal. Doamna care ne ținea gospodăria era, și ea, originară de pe Insulă și, cum tot se întorcea acasă, a primit însărcinarea să aibă grija de noi, pe perioada călătoriei. Sărmana femeie! Trebuie să recunosc că nu a avut parte de odihnă, în acest răstimp. Tot timpul s-a temut, pe bună dreptate, fără îndoială, că o să ne piardă sau că o să ne vadă murind sub ochii ei; probabil că s-a simțit foarte ușurată, când ne-a încredințat Unchiului Alec, de cum am ajuns la Charlottetown. Așa a lăsat să se înțeleagă, cel puțin.

– Grăsuțul mai e cum mai e. Nu are suficientă rapiditate, ca să dispară, cât timp îl veghezi pe cel slăbuț. Dar singura modalitate de a călători în siguranță, cu acești doi copii, ar fi fost să-i leg de mine, cu o funie scurtă, scurtă de tot!

„Grăsuțul“ era Felix, și era destul de sensibil cu privire la subiectul greutății lui. Făcea, tot timpul, exerciții,

ca să slăbească, iar rezultatul dezastruos era că se îngrișa și mai tare. Jura că nu-i pasă. Nu era adevărat, desigur, iată de ce îi aruncă Doamnei MacLaren o privire ucigașă. N-o mai putea suferi, din ziua în care ea îi spusese că, în curând, avea să fie, pe cât de înalt, pe atât de lat.

Eu mă întristasem, văzând-o că pleacă. A vărsat și ea câteva lacrimi, și ne-a urat noroc. Dar, când am sosit la țară, așezați de-o parte și de alta a Unchiului Alec, am uitat-o cu totul. Unchiul ne-a fost drag, din prima clipă. Era un omuleț cu obrazul slab și trăsături delicate, cu barba gri, bine tunsă, și cu ochii albaștri, obosiți – exact ochii lui Tata. Știam că Unchiului Alec îi plac copiii și că era cu adevărat fericit să-i primească „pe băieții lui Allan”. Ne simțeam în largul nostru cu el și nu ne-am sfiiț să-i punem toate întrebările care ne-au trecut prin minte. Cât a durat drumul acela, de 38 de kilometri, ne-am împrietenit la cataramă.

Spre marea noastră dezamăgire, se înserase, când am ajuns la Carlisle. Era prea întuneric ca să mai putem zări ceva, în vreme ce trăsura înainta pe cărarea care ducea spre bâtrânul domeniu al familiei King, din vârful dealului. În spate, către sud-vest, strălucea o lună Tânără, scăldând câmpiile într-o seninătate primăvaritică, dar, de jur împrejur, se mișcau umbrele dulci și șoptitoare ale serii de mai. Scrutam, cu lăcomie, întunericul.

– Uite, salcia cea mare, Bev, mi-a șoptit, înfierbând, Felic, în momentul în care ajungeam la intrarea în fermă.

Povestitoarea

Într-adevăr, acela era copacul pe care Bunicul King îl plantase, într-o seară, când s-a întors de la aratul ogorului din apropiere de râu. Înfipsese, în pământul moale de lângă gard, creanga de salcie de care se folosise, toată ziua. Copacul prinsese rădăcini și crescuse; Tata, unchii și mătușile se jucaseră, la umbra lui; iar acum era un arbore masiv, cu trunchiul imens și cu crengile dezgolite, fiecare dintre ele fiind la fel de groasă ca un copac.

„O să mă urc în el, mâine”, am planuit eu, cu bucurie. În dreapta noastră, se întindea un loc întunecat și înfrunzit, despre care știam că e livada. În stânga, printre molizii și brazii bătuți de vânt, se ridica bâtrâna casă albă, unde strălucea o lumină pe care o zăream, acum, prin ușa deschisă. Tanti Janet, o femeie frumoasă, înaltă și voinică, cu obrajii îmbujorați, ne-a ieșit în întâmpinare.

Câteva clipe mai târziu, ne mâncam cina, în bucătărie. Era o încăpere scundă, cu tavanul întunecat. De bârnele lui atârnau bucăți mari de jambon și felii de slănină. Totul era exact aşa cum ne descriseste Tata. Ni se părea că am plecat din locul de surghiun și că ne-am întors, în sfârșit, acasă.

Felicity, Cecily și Dan stăteau în fața noastră și ne măsurau din priviri, când credeau că suntem prea ocupați cu mâncarea, ca să-i vedem. La rându-ne, îi examinam, când mâncau. În felul acesta, nu încetam să ne prinDEM, unii pe alții, asupra faptului, ceea ce ne umplea

de un sentiment de rușine și de meschinărie.

Respect pentru oameni și cărți

Dan era cel mai mare. Eu și cu el aveam aceeași vârstă: treisprezece ani. Era un băiat descărnat, cu obrazul presărat cu pistriu. Avea păr lung, negru și lipsit de moliciune, și nasul impunător al celor din familia King, nas pe care l-am recunoscut imediat. Gura, însă, n-o avea nici de la familia King, nici de la familia Ward. De altfel, nici una dintre familii n-ar fi dorit să și-o asume, căci era o gură contestabil de urâtă, lungă, strâmtă și strâmbă. Dar zâmbetul îi era prietenos, iar Felix și cu mine am simțit că aveam să ne înțelegem bine cu Dan.

Felicity avea doisprezece ani. I se dăduse numele mătușii Felicity, sora geamănă a Unchiului Felix. Tata ne povestise, adesea, că Tanti Felicity și Unchiul Felix muriseră în aceeași zi, departe unul de altul, și fuseseră înmormântați în bătrânul cimitir din Carlisle. Din scriorile mătușii Olivia, știam că Felicity era frumusețea familiei și fuseseră nerăbdători să-i verificăm spusele. Așteptarea ne fusese, pe deplin, răsplătită. Felicity era durdulie, avea obrajii plini de gropițe, ochii mari, de un albastru închis, cu pleoape grele, un păr aurit, vaporos și bulat, și un ten de porțelan – „tenul celor din familia King“. Pe aceștia-i recunoșteai după nas și după ten. Felicity mai avea și mâini cu încheieturi fermecătoare. Era o placere să-ți închipui cum arătau coatele ei. Purta o rochie foarte frumoasă, de muselină, cu volănașe. Dan ne-a spus, apoi, că în onoarea noastră se

Povestitoarea

gătise aşa, veste care ne-a făcut să ne simțim foarte importanți. Cât de departe am fi răscolit în amintiri, nu găseam vreo altă ocazie în care o fată să se fi străduit aşa, pentru noi.

Cecily, care avea unsprezece ani, era și ea frumoasă, cel puțin, ar fi fost, dacă Felicity ar fi lipsit din încăpere. Dar, când aceasta din urmă era prezentă, celelalte fete păreau să pălească, în fața ei. Cecily, de pildă, arăta spălăcită și slabănoagă, pe lângă ea. Cu toate acestea, avea trăsături grațioase, părul șaten și mlădios, cu reflecții mătăsoase, și ochi blânzi și căprui, în adâncul căror lucea, mereu, o scânteie de seriozitate. Tanti Olivia îi scrisese lui Tata că Cecily semăna cu cei din familia Ward și că nu avea deloc simțul umorului. Nu știam ce-a vrut să spună prin asta, dar nu ni s-a părut că ar fi fost vorba de un compliment. Și totuși, amândoi începeam să credem că o să ne placă mai mult Cecily, decât Felicity. Aceasta era strălucitoare, fără doar și poate. Dar, cu acea intuiție vie și fără greș, specifică copiilor, care simt, într-o secundă, lucruri pe care adulții le înțeleg în mult mai mult timp, înțeleseră că Felicity era mult prea conștientă de înfățișarea ei. Ca să spunem pe șleau, am văzut că era încrezută.

– De mirare că Povestitoarea n-a venit să vă cunoască, spuse Unchiul Alec. Ardea de nerăbdare să se întâlnească cu voi.

– Nu s-a simțit bine, azi, explică Cecily, iar Tanti Olivia n-a vrut să-l lase să mai iasă, în aerul de seară. A

trimis-o la culcare. Povestitoarea a fost foarte dezamăgită.

– Cine e Povestitoarea? a întrebat Felix.

– Oh! E Sara, Sara Stanley. Îl spunem Povestitoarea, pe de o parte pentru că are, cu adevărat, darul de a spune povești – e imposibil să vă explicăm cum! – și, pe de altă parte, pentru că Sara Ray, care locuiește la poalele dealului, vine adesea să se joace cu noi și e plăticos, când două fete au același prenume, într-un grup. Pe urmă, nici Sarei Stanley nu-i place numele ei, și preferă să i se spună Povestitoarea.

Vorbind pentru întâia oară, Dan ne informă, timid, că și Peter avusese de gând să vină, dar că trebuise să meargă să cumpere făină pentru mama lui.

– Peter? m-am mirat eu. N-am auzit niciodată vorbindu-se de vreun Peter.

– E băiatul angajat la ferma Unchiului Roger, îmi explică Unchiul Alec. Îl cheamă Peter Craig și e un puști foarte deștept, ceea ce nu-l împiedică să mai facă și năzbătii, uneori.

– E îndrăgostit de Felicity, adăugă Dan, perfid.

Felicity își scutură buclele aurite și îi aruncă lui Dan o privire întunecată.

– Nu-mi doresc cine știe ce, ca un argat de fermă să fie adoratorul meu, se împotrivi ea.

Ne-am dat seama că mânia ei nu era prefăcută. Sărea în ochi că Felicity nu se prea mândrea cu admirația pe care i-o purta Peter.

Povestitoarea

Ne era, cu adevărat, foame. După ce ne-am săturat – și, Doamne, ce amintiri am despre mesele demne de Gargantua*, ale mătușii Janet! –, ne-am dat seama că eram și foarte obosiți, prea obosiți ca să mai ieşim să explorăm domeniul strămoșesc, cum ne-ar fi plăcut să facem, cu toate că era întuneric. Am plecat, de bunăvoie, la culcare. Peste puțină vreme, eram adăpostiți chiar în camera care îi aparținuse lui Tata, cândva. Fereastra acesteia dădea spre răsărit, către pădurea de molid. Dan împărtea camera cu noi, dormind într-un alt pat, în colțul opus. Cearceafurile și fețele de pernă miroseau a lavandă, iar patul era acoperit cu una dintre faimoasele cuverturi ale Bunicii King. Prin fereastra deschisă, auzeam broaștele orăcăind, în mlaștina luncii de lângă pârâu. Mai ascultaserăm, desigur, un astfel de concert și în Ontario, dar, pe Insulă, muzica broaștelor suna mai melodios și mai dulce. Sau ni se părea doar, sub efectul vrăjii vechilor tradiții și legende de familie, care își revărsa magia peste tot ce vedeam și auzeam? Eram acasă, acasă la noi, acasă la Tata, în *casa noastră*. Nu petrecuserăm niciodată suficient de mult timp într-o casă, ca să ne atașăm de ea. Dar aici, sub acest acoperiș, construit de străbunicul King, cu nouăzeci de ani în urmă, un sentiment de afecțiune ne-a umplut inimile de copii, ca un val viu, de blândețe și de duioșie.

– Când te gândești că sunt aceleași broaște pe

*Gargantua – personaj al romanului *Gargantua și Pantagruel*, de François Rabelais, renomut ca mare mâncău (n. tr.).

care le auzea și tata, când era mic! șopti Felix.

– M-aș mira să fie tot alea, m-am împotrivit eu,dezorientat, căci nu eram foarte sigur cât trăiește o broască. Tata a plecat de douăzeci de ani.

– Atunci, sunt copiii celor pe care le-a auzit Tata, răsunse Felix, și cântă în aceeași mlaștină. Pentru mine, e suficient.

Ușa camerei era deschisă și, în camera lor, situată de partea cealaltă a holului îngust, fetele se pregăteau de culcare. Vorbeau mai tare decât și-ar fi îngăduit s-o facă, dacă ar fi știut până unde se auzeau glasurile lor frumoase și emoționate.

– Cum și s-au părut băieții? a întrebat Cecily.

– Beverly e frumos, dar Felix e prea gras, a răspuns, imediat, Felicity.

Felix trase de cuvertură, mânios, și mormăi. În ceea ce mă privește, parcă începea să-mi placă Felicity. Poate că nu era pe de-a-ntregul vina ei că era încrezută. Cum ar fi putut să nu fie, când se vedea în oglindă?

– Mie, amândoi mi se par frumoși și simpatici, declară Cecily.

Micuța dragă!

– Mă întreb ce părere va avea Povestitoarea despre ei, zise Felicity, ca și cum, la urma urmei, asta era părerea care conta cel mai mult.

Și noi aveam, oarecum, impresia că opinia ei era cea mai importantă. Simțeam că, dacă ea nu avea să ne simpatizeze, faptul că alții ne simpatizau nici nu avea să

Povestitoarea

mai conteze.

– Povestitoarea o fi frumoasă? întrebă Felix, cu voce tare.

– Absolut deloc, răspunse, imediat, Dan, din cealaltă parte a încăperii. Dar, când o să vorbească, o să aveți impresia că e frumoasă, aşa cum ni se întâmplă, tuturor. Numai când ești departe de ea, realizezi că nu e frumoasă deloc.

Ușa fetelor se închise, cu zgomot. Tăcerea căzu peste căsuță. Noi ne lăsarăm în brațele lui Morfeu*, tot întrebându-ne ce părere o să aibă Povestitoarea, despre noi.

*Morfeu – fiul al Somnului și al Nopții, zeul viselor, în mitologia greacă (n. tr.).